

ਸਤਲੁਜ ਕੰਢਾ 32

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਜੀਵਨ'

B. Sc. (st.)

ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ,
ਲਾਹੌਰ

G-1131

891.421
ਜੀ ੨੬ ਜ
29669

First Published 1944.

Published by the author
Printed
AT THE GYANI PRESS
Amritsar
by Santokh Singh.

ਤਤਕਰਾ

ਮਖ ਸਬਦ	ੳ
ਭਟਾ	ੳ
ਸਤਲੁਜ ਦਾ ਕੰਢਾ	ੳ
ਭੋਣ ਦੀ ਰੀਝ	ੳ
ਪੰਜਾਬ	ੳ
ਪੰਜਾਬਣ	ੳ੩
ਪਛਤਾਵਾ	ੳ੬
ਯਤੀਮ	ੳ੩
ਭੁਲ	ੳ੬
ਕੌਮੀ ਗੀਤ	ੳ੭
ਦਿਲ	ੳ੯
ਤਰਲਾ	ੳ੨
ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰਾ	ੳ੪
ਮੇਰਾ ਦਿਲ	੪੦
ਹੰਝੂਓ	੪੨
ਤਿਣ	੪੬
ਚੰਨ	੪੭
ਅੜੀਏ	੪੯
ਕੰਜ ਕੁਆਰੀ ਨੂੰ	੫੧
ਦੁਨੀਆ	੫੪

ਮੁਖ-ਸ਼ਬਦ

ਕੋਮਾਂ ਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦੱਬਰ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਕਵੀ ਤੇ ਲਿਖਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਵੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਹੀ ਘੁੰਡ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਦੇ ਸਗੋਂ ਕੋਮਾਂ ਤੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਭਿਅਚਾਰ ਦੀ ਘਾੜਤ ਵੀ ਘੜਦੇ ਹਨ। ਚੰਗੇ ਤੇ ਨਰੋਏ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਕੋਮਾਂ ਵਧਦੀਆਂ ਤੇ ਟੁਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰੂਸ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਏ ਇਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ਾਲਮ 'ਜ਼ਾਰ' ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਹਕੂਮਤ ਸੀ। ਪਰ ਏਥੋਂ ਦੇ ਕਵੀਆਂ ਤੇ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਮਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀਅਤ ਦੇ ਮਹੱਲ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇਹਾ ਖੁਰਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਦਿਨ ਕਾਮਿਆਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਧੱਕਿਆਂ ਨਾਲ ਧੜੇਂ ਕਰਕੇ ਡਿਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਬਾਨੀ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਟਾਲਸਟਾਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੈਨਿਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ। ਅਜ ਰੂਸ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਮੋਹਨਤ ਕੱਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਟਾਲਿਨ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਜਰਮਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਾਲਮ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲ ਗਈ ਹੈ।

ਲਿਖਾਰੀ ਤੇ ਕਵੀ ਦੋ ਚਿਤ੍ਰਕਾਰ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਦੇਸ਼-ਹਿਤ ਤੇ ਮਾਨੁਖ-ਹਿਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਾਊ ਕੋਮਾਂ ਤੇ ਮਹੱਜ਼ਬ ਮੁਲਕ ਆਪਣਾ ਸਾਹਿਤ ਨਦੋਆ ਤੇ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂਘਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮਹਾਨ ਵਯਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਤਕਾਰ ਹਥੋਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.